

انواع مقاله نویسی در ایران

نمایه ها و ایندکس های بین المللی

مقالات علمی - پژوهشی (Original research)

هدف: کشف تازه و بیان مسائل جدید، باهدف پیشبرد مرزهای علم و فناوری است. گاهی ممکن است موضوع موردبررسی پژوهشگر نو و تازه نباشد اما با نگاهی نو و با ایجاد یک استدلال جدید همراه باشد.

ویژگی: دارای روش پژوهش، دارای اصالت و ابداع،

ساختار: بیان مسئله، پرسشهای تحقیق، فرضیه، جامعه آماری، روش پژوهش، یافته‌ها، ذکر کاربردها و محدودیت‌ها.

حجم: معمولاً بین ۳۰۰۰ تا ۶۰۰۰ کلمه

مخاطبان: اساتید دانشگاه‌ها، دانشجویان دوره تحصیلات تکمیلی، پژوهشگران.

مقاله علمی ترویجی یا مروری یا علمی - مروری (Review article)

▶ هدف: ترویج یکی از رشته‌های علوم و ارتقاء سطح دانش خواننده و آشنا کردن او با موضوعات جدید علمی

▶ خلاصه پژوهشها و دستاوردهای قبلی، جمع آوری نظرات مختلف علمی، بیان نظرات علمی به زبان ساده، بیان سیر جریان پیشرفتهای فکری، تلفیق و ترکیب دانشهای موجود در ساختاری تازه

▶ مخاطب: جامعه دانشگاهی، پژوهشگران، جامعه غیردانشگاهی

▶ حجم: معمولاً بین ۳۰۰۰ تا ۵۰۰۰ کلمه

مقاله دایره المعارفی **Encyclopedic article**

- ▶ ارائه اطلاعات پایه در زمینه های مختلف موضوعی
- ▶ مبتنی بودن بر اسناد و مدارک و منابع موجود (مستند بودن)
- ▶ پرهیز از ارزش گذاری و جانبداری
- ▶ جامع بودن و پرهیز از یک سونگری

مقاله کنفرانسی (Conference paper / Proceeding)

- ▶ برای ارائه در همایش های علمی تدوین می شود.
- ▶ از لحاظ ساختار و محتوا مشابه مقاله ژورنالی است.
- ▶ بر نوآورانه بودن آن تأکید می شود.
- ▶ دو وجهی است: ۱- چاپ در مجموعه مقالات همایش ۲- ارائه در جمع

نمایه ها و ایندکس های بین المللی

اعتبار و درجه مجلات بین المللی به نمایه و ایندکس مورد نظر مجله بستگی دارد. بصورت کلی در حوزه علوم انسانی سه موسسه معتبر که وظیفه ایندکس مجلات را به عهده دارند عبارتند از:

- ▶ موسسه ISI Thomson Reuters معرف مجلات (ISI)
- ▶ موسسه Elsevier نمایه کننده مجلات اسکوپوس (Scopus)
- ▶ پایگاه استنادی جهان اسلام (ISC)

مقالات ISI (Institute for Scientific Information)

این موسسه، در سال ۱۹۶۰ توسط یوجین گارفیلد تأسیس و در ۱۹۹۲ توسط موسسه علمی تامسون خریداری شد و در حال حاضر نیز با نام Thomson Scientific شناخته می‌شود.

ISI پایگاه داده‌ای جامع از مهم‌ترین و معتبرترین مقالات علمی و مجلات چاپ‌شده در سراسر دنیاست.

هر ساله حدود ۲۰۰۰ مجله جدید طبق استانداردهای ISI بررسی و ارزیابی میشوند و تنها حدود ۱۰ درصد آن به بانک اطلاعاتی اضافه می‌شود.

هر مجله قبل از انتخاب شدن به بانک اطلاعاتی ISI مراحل ارزیابی را پشت سر می‌گذارد. یکی از مواردی که مورد بررسی قرار می‌گیرد رعایت کردن استانداردهای موسسه ISI است.

- ▶ ISI سالی منابع علمی خود را مورد بازبینی قرار می دهد و مجلاتی را که از استانداردهای این موسسه عدول کرده اند، از بانک اطلاعاتی خود خارج می کند.
- ▶ هر سال یک گزارش با عنوان «**گزارش استنادی مجلات علمی**» (Journal Citation Reports) ارائه می کند که در آن مجلات موجود در بانک اطلاعاتی با ضریبی به نام تأثیرگذاری رتبه بندی می شوند.
- ▶ این موسسه زیر مجموعه های متفاوتی دارد مانند ISI Web of Science (WOS)، ISI Web of Knowledge، گزارشات استنادی ژورنال ها (JCR)...
- ▶ مجلات دارای ضریب تاثیر یا impact factor را مجلات JCR و مجلات بدون ضریب تاثیر را ISI لیست و یا ISI Listed می نامند.

▶ <http://ip-science.thomsonreuters.com/mjl/>

اسکوپوس (Scopus)

اسکوپوس وابسته به موسسه الزویر Elsevier است که به عنوان یکی از نمایه های معتبر بین المللی برای تمامی کشورها به شمار می رود و در بسیاری از مواقع برای رتبه بندی رشد علوم کشور و یا رتبه بندی دانشگاه ها استفاده میشود.

اسکوپوس اطلاعات ۱۶ هزار و پانصد مجله علمی-پژوهشی و اطلاعات مربوط به بیش از پنج هزار ناشر علمی معتبر را در خود دارد.

یک پایگاه قوی برای انتخاب موضوعات به روز پایان نامه، مقالات و موضوعات جدید پژوهشی به شمار می رود.

▶ اسکوپوس برای هر نویسنده، پروفایلی ارائه می‌دهد که اطلاعات مهمی را در بر دارد مانند affiliation (وابستگی به دانشگاه یا موسسات دیگر)، تعداد آثار چاپ شده و اطلاعات کتابشناسی آنها، مراجع و تعداد مقالاتی که دریافت کرده‌است.

▶ اسکوپوس تنها انتشاراتی را نمایه میکند که به صورت متوالی و مجموعه باشند (مثل ژورنال‌ها، سری کتاب‌ها و کنفرانس متریال‌هایی که ISSN دارند).

اعتبار مجلات اسکوپوس (Scopus)

نمره Q یا **Quartile Score** برای رتبه بندی مجلات اسکوپوس به کار برده می شود و بر اساس هر طبقه یا category که مجلات در آن قرار دارند امتیازی بین Q1 تا Q4 برای مقالات در نظر گرفته می شود.

▶ **Q1:** مجله جزء ۲۵ درصد صدر یک category است.

▶ **Q2:** مجله جزء طبقه میانی یعنی بین ۲۵ تا ۵۰ درصد یک category است.

▶ **Q3:** مجله جزء طبقه میانه به سمت پایین یعنی بین ۵۰ تا ۷۵ درصد یک category است.

▶ **Q4:** مجله از جزء طبقه پایین یعنی ۲۵ درصد انتهایی یک category است.

دامنه مطالب مجلات SCOPUS

دامنه مطالب پایگاه اطلاعاتی SCOPUS بسیار گسترده می باشد و در تمامی رشته های فنی
Technical، پزشکی، Medical، علوم اجتماعی Social
Sciences، ادبیات literature، هنر Art، علوم انسانی Humanities و غیره مقالات
علمی را به چاپ می رسانند.

جهت اطمینان از ایندکس و نمایه یک مجله در اسکوپوس SCOPUS می توانید به وبسایت
وزارت علوم مراجعه نمایید و یا به سایت وابسته به Scopus مراجعه نمایید:

<http://www.msrt.ir/fa/rppc/pages/files/validpublications.aspx>

<http://www.scimagojr.com/journalsearch.php>

مقالات ISC (Islamic World Science Citation Center)

پایگاه استنادی علوم جهان اسلام

ISC یک سامانه اطلاع رسانی علمی است که در صدد رتبه‌بندی دانشگاه‌های ایران و جهان اسلام و تجزیه و تحلیل مجلات علمی کشورهای اسلامی بر اساس معیارهای علم سنجی معتبر اسلامی می‌باشد.

ایران با تولید ISC، بعد از ایالات متحده که ۶۰ سال در مطالعات استنادی تجربه دارد و نیز بعد از کشور هلند، سومین نظام استنادی جهان را بنیانگذاری کرده‌است

چاپ مقاله معمولاً در نشریات داخلی از جمله نشریات علمی- ترویجی و علمی- پژوهشی روند طولانی‌تری را نسبت به ISC طی می‌کنند.

مقالات ISC هزینه پایین‌تری نسبت به مقالات ISI دارند.